

PENSUMLISTE

Høst 2022

INSTITUTT FOR PSYKOLOGI

PSYKOLOGUTDANNING

profesjonsstudium

6-årig løp

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

PSYK4111 PSYKOLOGISK FORSKNINGSMETODE (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Pensum (obligatorisk):

Darren Langdridge (2006/2007): *Psykologisk forskningsmetode*; en innføring i kvalitative og kvantitative tilnæringer av Darren Langdridge

<https://www.akademika.no/medisin-helse-og-psykologi/psykologi/psykologisk-forskningsmetode/9788251920483>

Følgende kapitler er pensum:

Kap 1. Forskning innenfor samfunnsvitenskapelige fag

Kap 2. Variabler: definisjoner og målinger.

Kap 3 Reliabilitet, validitet, og å foreta utvalg

Kap 4. Datainnsamling 1

Kap 5. Datainnsamling 2

Kap 6. Grunnleggende statistikk

Kap 9. Bivariate analyser 1. T-test

Kap 10. Bivariate analyser 2. Kji-kvadrat, korrelasjon,

Kap 11. Variansanalyse

Kap 13. Grunnleggende om kvalitativ analyse

Kap 14. Transkribering og koding

Kap 15. Fenomenologi

Kap 16. Grounded theory

Kap 17. Etnografi og livsløpsforskning

Kap 18. Diskursanalyse

Kap 20. Etikk (20.1 til 20.6)

Kap 21. Hvordan presentere forskningsfunn

Utvalgte artikler/nettsider:

Helseforskningsloven

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-20-44>

Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi. (39 sider)

https://www.etikkom.no/globalassets/documents/publikasjoner-som-pdf/60125_fek_retningslinjer_nesh_digital.pdf

Anbefalt pensum:

Reid, K., Flowers, P, Larkin, M (2005). Exploring lived

Experience. *The Psychologist*, 18, 20-23 [https://thepsychologist.s3.eu-west-](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

[2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

[SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

[2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

[SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

[Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be](https://thepsychologist.s3.eu-west-2.amazonaws.com/articles/pdfs/0105reid.pdf?X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3JJOMCSR35UA6UU%2F20200921%2Feu-west-2%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20200921T125749Z&X-Amz-SignedHeaders=Host&X-Amz-Expires=10&X-Amz-Signature=1ec7f8f615477b07bd9809abddb8aefc20fc4adf4fbdcfefb80271f2166f81be)

PSYK4121 PSYKISKE LIDELSER (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Hagen, R. & Kennair, L. E. O. (2016). Psykiske lidelser. Oslo: Gyldendal Akademisk. (hele boken)

PSYK4125 INNFØRING I UTVIKLINGSPSYKOLOGI

Packer M. J. (2021). Child development. Understanding a cultural perspective. ISBN 9781529731965

PSYK4127 INNFØRING I SOSIALPSYKOLOGI (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Gilovich, T; Keltner, D.; Chen, S., & Nisbett, R.E. (2019). Social Psychology (Fifth Edition). W. W. Norton & Company. ISBN: 9780393667745.

PSYK4128 INNFØRING I PERSONLIGHETSPSYKOLOGI (7,5 STUDIEPOENG HØST)

L. E. O. Kennair & R. Hagen (2015). *Personlighetspsykologi*. Bergen: Fagbokforlaget.

PSYK4301 PSYKOLOGROLLEN 1 – FORSTÅELSE, FERDIGHETSOPPLÆRING OG PRAKSIS (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Dalen, N., Dalen, K. Profesjonsetikk for psykologar (2020). Samlaget.

Ryum, T. Terapeutkompetanse. I Kennair, L.E. & Hagen, R. (red). Psykoterapi: tilnærminger og metoder. (2014). Gyldendal.

Anbefalt litteratur:

Drugli, M.B., Onsjøien, R. Vanskelige foreldresamtaler – gode dialoger (2010). Cappelen Akademisk Forlag.

Grande, H.B. mfl: Psykisk helsevern fra oss som kjenner det. Unge deler erfaringer og gir råd. (2019) Universitetsforlaget

Jacobsen, K., Svendsen, B. Emosjonsregulering og oppmerksomhet – grunnfenomener i terapi med barn og unge. (2010) Fagbokforlaget

Kennair, L.E. & Hagen, R. (red). Psykoterapi: tilnærminger og metoder. (2014). Gyldendal.

Lauveng, A. I morgen var jeg alltid en løve. (2014) Cappelen Damm.

Tjersland, O.A., Egen, G., Jansen, U. Allianser – verdier, metoder og teori i behandlings- og miljøorientert arbeid med barn, unge og deres familier. (2022) Gyldendal Akademisk.

Madsen, O.J. Den terapeutiske kultur (2017). Universitetsforlaget.

Flor, J.A., Kennair, L.E.O. Skadelige samtaler. Myten om bivirkningsfri terapi (2019). Tiden forlag.

Yalom, I.D. Kjærlighetens bøddel – og andre fortellinger fra psykoterapien (1989). Pax forlag.

PSYK4303 – PSYKOLOGROLLEN 3 – FORSTÅELSE, FERDIGHETSOPPLÆRING OG PRAKSIS (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Obligatorisk

Dalen N, *Profesjonsetikk for psykologar* (Knut Dalen red, Samlaget 2019)

Imenes A-K, *Allmennpsykologi : psykisk helsehjelp i kommunen* (Gyldendal 2018)
<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai:nb.bibsys.no:999919919881202202»&mediatype=bøker>>

Stang EG, *Hva skal vi med menneskerettigheter? : betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid* (Nora Sveaass red, Gyldendal akademisk 2016)
<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai:nb.bibsys.no:999919840491002202»&mediatype=bøker>>

Sundby J, «Skikket til å bli psykolog» [2018] Tidsskrift for Norsk psykologforening

Anbefalt

Drugli MB, *Vanskelige foreldresamtaler : gode dialoger* (Ragnhild Onsjøien red, Cappelen akademisk forl 2010)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:991000385734702202»&mediatype=bøker>>

Flor JA, *Skadelige samtaler : - myten om bivirkningsfri terapi* (Leif Edward Ottesen Kennair red, 1 opplag 2019, Tiden norsk forlag 2019)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:999920014803602202»&mediatype=bøker>>

Heidi Brynhildsen Grande (1984-) (redaktør) (red), *Psykisk helsevern fra oss som kjenner det : unge deler erfaringer og gir råd* (Universitetsforlaget 2019)

Jacobsen K, *Emosjonsregulering og oppmerksomhet : grunnfenomener i terapi med barn og unge* (Birgit Svendsen red, Fagbokforlaget 2010)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:991003931794702202»&mediatype=bøker>>

Leif Edward Ottesen Kennair (1970-) (redaktør) (red), *Psykoterapi : tilnærminger og metoder* (Gyldendal akademisk 2014)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:991435553594702202»&mediatype=bøker>>

Madsen OJ, *Den terapeutiske kultur* (2 utg, Universitetsforl 2017)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:999919874671302202»&mediatype=bøker>>

Lauveng A, *I morgen var jeg alltid en løve* (Cappelen 2005)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:990515916424702202»&mediatype=bøker>>

Tjersland OA, *Allianser : verdier, teorier og metoder i miljøorientert terapi med barn og unge* (Gunnar Engen og Ulf Jansen red, 2 utg, Gyldendal akademisk 2013)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:991309005914702202»&mediatype=bøker>>

Yalom ID, *Kjærlighetens bødde og andre fortellinger fra psykoterapien* (Kjell Olaf Jensen (1946-2016) (oversetter) red, Pax 1997)

<<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai.nb.bibsys.no:999704009774702202»&mediatype=bøker>>

Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA), «Psykolog i kommunen - en medspiller» <https://napha.no/hefte_psykolog_kommune>

PSYPRO4312 KOGNITIV PSYKOLOGI 2 (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Perception

Bruce, V., Green, P.R., and Georgeson, M.A. (2003). Visual Perception: Physiology, Psychology, and Ecology, 4th Edition (or later). New York: Psychology Press, Part IV, pp. 405-419.

Anthony Chemero (2003) An Outline of a Theory of Affordances, *Ecological Psychology*, 15:2, 181-195, DOI: 10.1207/S15326969ECO1502_5

Language

Cristia, A. and Seidl, A. (2014). The hyperarticulation hypothesis of infant-directed Speech. *Journal of Child Language*, 41, 913–934. doi:10.1017/S0305000912000669

Bayes' theorem

Brock, J. (2014). Combining the old and the new. *The Psychologist*, 27(10), 750–753.

Ernst, M. O. And Banks, M. S. (2002) Humans integrate visual and haptic information in a statistically optimal fashion. *Science* **415**, 429 – 433.

Pellicano, E. And Burr, D. (2012). When the world becomes 'too real': a Bayesian explanation of autistic perception. *Trends in Cognitive Sciences* **16**(10), 504 – 510.

Perfors, A., et al. (2011). "A tutorial introduction to Bayesian models of cognitive development." *Cognition*, **120**(3): 302-321.

Powers, A. R., et al. (2017). "Pavlovian conditioning–induced hallucinations result from overweighting of perceptual priors." *Science* **357**(6351): 596-600.

Game theory

Bear, A., & Rand, D. G. (2016). Intuition, deliberation, and the evolution of cooperation. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, *113*(4), 936-941. doi:10.1073/pnas.1517780113

Frank, R. H. (1988). *Passions Within Reason*. P. 43-80. New York, London: W. W. Norton & Company.

Gray, S. J., & Gallo, D. A. (2016). Paranormal psychic believers and skeptics: a large-scale test of the cognitive differences hypothesis. *Memory & Cognition*, *44*(2), 242-261. doi:10.3758/s13421-015-0563-x

Singer, T., Seymour, B., O'Doherty, J. P., Stephan, K. E., Dolan, R. J. and Frith, C. (2006). Empathic neural responses are modulated by the perceived fairness of others. *Nature*, **436**, 466-469.

Wolf, M., van Doorn, G. S., Leimar, O., & Weissing, F. J. (2007). Life-history trade-offs favour the evolution of animal personalities. *Nature*, *447*(7144), 581-584. doi:10.1038/nature05835

Essay Topics

- Exam topics will be made available by each lecturer during the course. We expect individually written essays. The following lecturers provide the essay themes: Englund (1), Van der Weel (1 from two choices), and Biegler (2 from 8 choices).
- Four essay themes in total. Students write only 3 essays in total.

Essay requirements

- Each essay should be approximately 1000 – 1200 words (references etc. not included). Use font Times New Roman 12pt, with 1,5 line spacing and 2,5 cm margins at all sides.
- When the essays are delivered in Insperra a front page will automatically be created so you don't have to include a front page in your submission.
- The essays have to refer to a minimum of three good references where possible web sources or pensum start literature are not included.
- Formal standard: APA (Americal Psychological Association) publication manual
- Please be careful not to use other peoples text without proper referral.

PSYPRO4317 STATISTIKK OG KVANTITATIVE FORSKNINGSMETODER (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Field, A. (2017). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (5th edition). Sage.

Valgfri støttelitteratur:

Mehmetoglu, M., & Mittner, M. (2020). *Innføring i R for statistiske dataanalyser*. Universitetsforlaget.

Mehmetoglu, M., & Mittner, M. (2021). *Applied Statistics Using R: A Guide for the Social Sciences*. SAGE.

PSYPRO4318 KVALITATIVE FORSKNINGSMETODER (2022 HØST) (7.5 STUDIEPOENG)

Introduction

Creswell, J. W., & Miller, D. L. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory into Practice*, 39, 124-130.

Meyrick, J. (2006). What is good qualitative research? A first step towards a comprehensive approach to judging rigour/quality. *Journal of Health Psychology*, 11, 799-808.

Grounded Theory

Glaser, B.G. & A.L. Strauss, (1967). *The Discovery of Grounded Theory*. New York: Aldine de Gruyter. (pp.1-77) *

Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory. A Practical Guide through Qualitative Analysis*, London, Sage. (pp. 1-71) *

Kenny, M., & Fourie, R. (2015). Contrasting Classic, Straussian, and Constructivist Grounded Theory: Methodological and philosophical conflicts. *The Qualitative Report*, 20, 1270 – 1289.

Thematic Analysis

- Smith, J. A. (ed.) (2015). *Qualitative Psychology. A practical guide to research methods*. 3rd edition. London: Sage. Chapter 10. (Thematic Analysis, Clark, Braun & Hayfield). *
- Braun V. & Clarke, V. (2006.) Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Braun V. & Clarke V. (2021). *Thematic analysis. A practical guide*. SAGE Publications. *
- Ryan, G. W., & Bernard, H. R. (2003). Techniques to identify themes. *Field Methods*, 15(1), 85–109.

Interview Research

- Kvale, S. & S. Brinkmann (2009). *Interviews. Learning the Craft of Qualitative Research Interviewing*. Second Edition. Thousand Oaks/London: Sage. (pp. 1-20)
- Yeo, A., Legard, R., Keegan, J., Ward, K., McNaughton Nicholls, C., & Lewis, J. (2014). In-depth interviews. In J. Ritchie, J. Lewis, C. Mcnaughton Nicholls, & R. Ormston (Eds.), *Qualitative research practice. A guide for social science students and researchers*. Washington, DC: Sage. (pp. 177-209).

Focus Groups

- Kitzinger J. (1995). Qualitative research. Introducing focus groups. *BMJ (Clinical research ed.)*, 311(7000), 299–302. *
- Morgan, D. L. (1996). Focus Groups. *Annual Review of Sociology*, 22, 129-152.
- Onwuegbuzie, A. J., Dickinson, W. B., Leech, N. L., & Zoran, A. G. (2009). A qualitative framework for collecting and analyzing data in focus group research. *International Journal of Qualitative Methods*, 8 (3), 1–21

Interpretative Phenomenological Analysis

- Smith, J. A. (1996). Beyond the divide between cognition and discourse: Using interpretative phenomenological analysis in health psychology. *Psychology & Health*, 11, 261-271.
- Smith, J. A., & Osborn, M. (2007). Pain as an assault on the self: An Interpretative phenomenological analysis of the psychological impact of chronic benign low back pain. *Psychology & Health*, 22, 517-534.
- Mole, L., Kent, B., Hickson, M. et al. (2019). ‘It’s what you do that makes a difference’. An interpretative phenomenological analysis of health care professionals and home care workers experiences of nutritional care for people living with dementia at home. *BMC Geriatr* 19, 250. <https://doi.org/10.1186/s12877-019-1270-4> *
- Peat, G., Rodriguez, A., & Smith, J. (2019) Interpretive phenomenological analysis applied to healthcare research. *Evidence-Based Nursing*, 22, 7-9. <https://ebn.bmj.com/content/22/1/7#article-bottom> *

Discursive Psychology

- Edwards, D., & Middleton, D. (1986). Joint remembering: Constructing an account of shared experience through conversational discourse. *Discourse Processes*, 9(4), 423–459. <https://doi.org/10.1080/01638538609544651>
- Potter, J. & Edwards, D. (2012). Conversation analysis and psychology. In J. Sidnell & T. Stivers (Eds.), *The handbook of conversation analysis* (pp. 701-725). Wiley-Blackwell.
- Wiggins, S. (2017). *Discursive psychology*. SAGE Publications Ltd. *

Ethnography

- Howitt (2010). *Ethnography and participant observation. Introduction to qualitative Methods in psychology*. (Chapter 5).
- Rashid, M., Hodgson, C. S., & Luig, T. (2019). Ten tips for conducting focused ethnography in medical education research. *Medical Education Online*, 24 (1). <https://doi.org/10.1080/10872981.2019.1624133> *

Reeves, S., Kuper, A. & Hodges, B. D. (2008). Qualitative research methodologies: ethnography. *BMJ*, 337: a1020. <https://www.bmj.com/content/337/bmj.a1020> *

Qualitative Research (reference work)

Flick, U. (2018). *An introduction to qualitative research* (6th ed.). SAGE Publications Ltd. *

* Not mandatory reading

PSYPRO4412 ANVENDT OG KLINISK KOGNITIV PSYKOLOGI (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Obligatorisk

Bouton ME, «Why behavior change is difficult to sustain» (2014) 68 Preventive medicine 29

Craske MG and others, «Maximizing exposure therapy: An inhibitory learning approach» (2014) 58 Behaviour research and therapy 10

Gershman SJ and others, «Gradual extinction prevents the return of fear: Implications for the discovery of state» (2013) 7 Frontiers in behavioral neuroscience 164

Capriotti MR, Himle MB og Woods DW, «Behavioral treatments for Tourette syndrome» (2014) 3 Journal of obsessive-compulsive and related disorders 415

Essoe JK-Y and others, «Mechanisms Underlying Behavior Therapy for Tourette's Disorder» (2021) 8 Current developmental disorders reports 161

Wells A, «Breaking the Cybernetic Code: Understanding and Treating the Human Metacognitive Control System to Enhance Mental Health» (2019) 10 Frontiers in psychology 2621

Freeman D and others, «A cognitive model of persecutory delusions» (2002) 41 British journal of clinical psychology 331

Frith C, «The neural basis of hallucinations and delusions» (2005) 328 Comptes rendus. Biologies 169 <<https://search.proquest.com/docview/32703700?pq-origsite=primo>>

Raihani NJ og Bell V, «An evolutionary perspective on paranoia» (2019) 3 Nature human behaviour 114

Frith U, «The 38th Sir Frederick Bartlett Lecture Why we need cognitive explanations of autism» (2012) 65 Quarterly journal of experimental psychology (2006) 2073

Chisholm K and others, «The association between autism and schizophrenia spectrum disorders: A review of eight alternate models of co-occurrence» (2015) 55 Neuroscience and biobehavioral reviews 173

Bozhilova NS and others, «Mind wandering perspective on attention-deficit/hyperactivity disorder» (2018) 92 Neuroscience and biobehavioral reviews 464

Dalley JW, Everitt BJ og Robbins TW, «Impulsivity, Compulsivity, and Top-Down Cognitive Control» (2011) 69 *Neuron* (Cambridge, Mass.) 680

Petrovic P og Castellanos FX, «Top-down dysregulation—from ADHD to emotional instability» (2016) 10 *Frontiers in behavioral neuroscience* 70

Pievskey MA og McGrath RE, «The Neurocognitive Profile of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder: A Review of Meta-Analyses» (2018) 33 *Archives of clinical neuropsychology* 143

Brewin CR, «The nature and significance of memory disturbance in posttraumatic stress disorder» (2011) 7 *Annual review of clinical psychology* 203

Brewin CR og Holmes EA, «Psychological theories of posttraumatic stress disorder» (2003) 23 *Clinical psychology review* 339

Geraerts E. and others, «The Reality of Recovered Memories: Corroborating Continuous and Discontinuous Memories of Childhood Sexual Abuse» (2007) 18 *Psychological science* 564

Scott JC and others, «A Quantitative Meta-Analysis of Neurocognitive Functioning in Posttraumatic Stress Disorder» (2015) 141 *Psychological bulletin* 105

Anbefalt

Wiecki TV, Poland J og Frank MJ, «Model-Based Cognitive Neuroscience Approaches to Computational Psychiatry: Clustering and Classification» (2015) 3 *Clinical Psychological Science* 378

Adams RA, Huys QJM og Roiser JP, «Computational Psychiatry: towards a mathematically informed understanding of mental illness» (2016) 87 *Journal of neurology, neurosurgery and psychiatry* 53

Lynn SK og Barrett LF, «‘Utilizing’ Signal Detection Theory» (2014) 25 *Psychological science* 1663

PSYPRO4501 HELSEPSYKOLOGI (7,5 STUDIEPOENG HØST)

Innføring i helsepsykologi

Engel, G. L. (1977). The need for a new medical model: a challenge for biomedicine. *Science*, 196(4286), 129-136.

Miller, C. W., Ross, D. A., & Novick, A. M. (2020). “Not Dead Yet!”—Confronting the Legacy of Dualism in Modern Psychiatry. *Biological Psychiatry*, 87(7), e15-e17.

Stress

Cohen, S., Murphy, M. L., & Prather, A. A. (2019). Ten surprising facts about stressful life events and disease risk. *Annual Review of Psychology*.

Felitti, V. J., Anda, R. F., Nordenberg, D., Williamson, D. F., Spitz, A. M., Edwards, V., . . . Marks, J. S. (1998). Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults - The adverse childhood experiences

(ACE) study. *American Journal of Preventive Medicine*, 14(4), 245-258.
doi:10.1016/s0749-3797(98)00017-8

Mat, fysisk aktivitet

- Sarris, J., Logan, A. C., Akbaraly, T. N., Amminger, G. P., Balanzá-Martínez, V., Freeman, M. P., . . . Mizoue, T. (2015). Nutritional medicine as mainstream in psychiatry. *The Lancet Psychiatry*, 2(3), 271-274.
- Schuch, F., Vancampfort, D., Firth, J., Rosenbaum, S., Ward, P., Reichert, T., . . . Stubbs, B. (2017). Physical activity and sedentary behavior in people with major depressive disorder: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 210, 139-150.
- Van Strien, T. (2018). Causes of emotional eating and matched treatment of obesity. *Current diabetes reports*, 18(6), 35.

Sosial støtte, sosioøkonomisk status

- Jiang, J., & Wang, P. (2020). Does early peer relationship last long? The enduring influence of early peer relationship on depression in middle and later life. *Journal of Affective Disorders*.
- Kiecolt-Glaser, J. K., & Wilson, S. J. (2017). Lovesick: How Couples' Relationships Influence Health. In T. Widiger & T. D. Cannon (Eds.), *Annual Review of Clinical Psychology, Vol 13* (Vol. 13, pp. 421-443).

Søvn

- Itani, O., Jike, M., Watanabe, N., & Kaneita, Y. (2017). Short sleep duration and health outcomes: a systematic review, meta-analysis, and meta-regression. *Sleep Medicine*, 32, 246-256. doi:10.1016/j.sleep.2016.08.006

Smerte

- McCracken, L. M. (1998). Learning to live with the pain: acceptance of pain predicts adjustment in persons with chronic pain. *Pain*, 74(1), 21-27.
- Trydal, H. (2017). Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP). In E. A. Fors & T. Stiles (Eds.), *Smertepsykologi* (pp. 172-187): Universitetsforlaget.
- Turk, D. C., & Monarch, E. S. (2002). Biopsychosocial perspective on chronic pain.

Hørsel

- Dammeyer (2018). Mental Health and Psychosocial Well-Being in Deaf and Hard-of-Hearing Students. In Knoors, H. & Marschark, M. (ed) Evidence-based practices in deaf education. New York, Oxford university press: 437-454

Emosjonsregulering

Nils Eide-Midstand (2017). [Betydningen av å være trygg | Tidsskrift for Norsk psykologforening \(psykologtidsskriftet.no\)](#)

PSYPRO4502 ARBEIDS OG ORGANISASJONSPSYKOLOGI
(7,5 STUDIEPOENG HØST)

Saksvik-Lehouillier, I., Vaag, J. R. (2020) Praktisk Organisasjonspsykologi. Oslo. Gyldendal Akademisk

APA-manualen (nyeste utgave)

Utvalgte artikler for å belyse egen problemstilling – 150 – 400 sider

PSYPRO4505 – RETTSPSYKOLOGI OG SAKKYNDIGHET
(7,5 STUDIEPOENG HØST/VÅR)

*Langbach, Tor (2021). *Om rettsmedisin og sakkyndighet*, Cappelen Damm AS, kapittel 1-7, 11-24 samt vedlegg.

*Kompendium med utvalgte artikler.

Kompendium

Nasjonal veileder for behandling av foreldretrevister. Domstoladministrasjonen, 2019, s. 3-70.

Veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernsaker for barneverntjenesten, fylkesnemda og domstolen. Barne- og likestillingsdepartementet, s. 4-43.

Kvalitetssikring av sakkyndige rapporter i barnevernsaker. NOU 2006:9, kap 1-4.

Svein Magnussen: Vitnepsykologi 2.0, kap 1: *Hva er vitnepsykologi*, s. 10-41. Abstrakt forlag, 2017.

Melinder, Annika Maria D (2015). Vitnebevisets psykologiske fallgruver, I: Ragna Aarli; Mary-Ann Hedlund & Sverre Erik Jebens (red.), *Bevis i straffesaker: Utvalgte emner*. Gyldendal Akademisk, s 481 - 507

Melinder, Annika Maria D; Magnusson, Mikaela & Gilstrap, Livia (2020). What Is a Child-Appropriate Interview? Interaction Between Child Witnesses and Police Officers. [International Journal on Child Maltreatment: Research, Policy and Practice](#), 2524-5236.

Albrechtsen van der Hagen, Malin; Stridbeck, Ulf & Melinder, Annika Maria D (2018). Før samtaler på godt og vondt: Effekter på senere tilrettelagte avhør i lys av vitnepsykologisk forskning. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernsrettslige spørsmål*, 16(4), s 337- 351.

Melinder, Annika Maria D; Burrell, Lisa Victoria; Eriksen, Maria Olaussen; Magnussen, Svein & Wessel, Ellen Margrethe (2016). The Emotional Child Witness Effect Survives Presentation Mode. *Behavioral sciences & the law*. ISSN 0735-3936. 34(1), s 113- 125.

Melinder, Annika Maria D & Magnussen, Svein (2014). Psychologists and psychiatrists serving as expert witnesses in court: what do they know about eyewitness memory?. *Psychology, Crime and Law*, 21(1), s 53- 61.

Melinder, Annika., Koch, Katrin & Bernt, Camilla. Som du spør, får du svar: En gjennomgang av mandater til sakkyndige i barnevernsaker. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernsrettslige spørsmål*, 19, 1, 52-76.

Den rettsmedisinske kommisjon: Nyhetsbrev nr. 27, 2020, s. 1-10.

Rundskriv fra Riksadvokaten, 2020, s. 1- 45.

(Ingen forfatter): *Begreper rettspsykologer møter* (3 sider)

(Ingen forfatter): *Introduksjon til system og prosess* (2 sider)

2 Eksempelerklæringer (35 sider)

PSYPRO4506 EKSTERN SAMFUNNPSYKOLOGISK PRAKSIS (15 STUDIEPOENG HØST)

Anbefalt litteratur:

Orford, J., 2008. *Community psychology : challenges, controversies and emerging consensus*, Chichester: John Wiley & Sons. Print ISBN:9780470855935. Online ISBN:9780470773154. DOI:10.1002/9780470773154

Riemer, Manuel et.al (2020): *Community Psychology: In Pursuit of Liberation and Wellbeing*. Publisher : Springer; 3rd edition (March 28, 2020) AND all earlier editions ISBN-10: 1137464097. ISBN-13: 978-1137464095

Pluckrose, H. & Lindsay, J.A., 2020. *Cynical Theories*, Chicago: Pitchstone Publishing.

PSYPRO4601 - Klinisk psykologi - barn og ungdom (V 2022)

Obligatorisk generell litteratur (667 sider)

Mash. (2019). *Abnormal child psychology* (Wolfe & E. J. Mash, Red.; Seventh edition). Cengage.

Martinsen, & Hagen, R. (2021). *Håndbok i kognitiv atferdsterapi i behandling av barn og unge* (Martinsen & R. Hagen, Red.; 2. utgave). Gyldendal.

Hanne Haavind (1945-) (redaktør/forfatter av forord/forfatter). (2016). *Barn og unge i psykoterapi Bind 1: Bd. Bind 1* (Haavind & H. Øvreeide, Red.; 2. utg.). Gyldendal Akademisk.

Haldor Øvreeide (1944-) (redaktør/forfatter av forord/forfatter). (2016). *Barn og unge i psykoterapi Bind 2: Bd. Bind 2* (Haavind & H. Øvreeide, Red.; 2. utg.). Gyldendal Akademisk.

Anbefalt generell litteratur

Statens helsetilsyn (Red.). (1999). *ICD-10 : psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser : kliniske beskrivelser og diagnostiske retningslinjer*. Universitetsforl. http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008100700090

Jacobsen. (2010). *Emosjonsregulering og oppmerksomhet : grunnfenomener i terapi med barn og unge* (Svendsen, Red.). Fagbokforlaget.

Brandtzæg et al. (2011). *Tilknytningsbasert terapi*.

Morgan. (2000). *What is narrative therapy?*

ADHD hos barn og unge - Obligatorisk pensum (70 sider)

Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD). (2018). I Mash & D. A. Wolfe, *Abnormal Child Psychology*. Cengage.

Faraone, Banaschewski, T., Coghill, D., Zheng, Y., Biederman, J., Bellgrove, M. ., Buitelaar, J. ., Franke, B., Schellekens, A. F. ., Scheres, A. P. ., Glind, G. van de, Walitza, S., & Wang, Y. (2021). The World Federation of ADHD International Consensus Statement: 208 evidence-based conclusions about the disorder. *Neuroscience and biobehavioral reviews*, 789–818. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2021.01.022>

ADHD hos barn og unge - Anbefalt pensum

Franke, Michelini, G., Asherson, P., Banaschewski, T., Bilbow, A., Buitelaar, J. K., Cormand, B., Faraone, S. V., Ginsberg, Y., Haavik, J., Kuntsi, J., Larsson, H., Lesch, K.-P., Ramos-Quiroga, J. A., Réthelyi, J. M., Ribases, M., & Reif, A. (2018). Live fast, die young? A review on the developmental trajectories of ADHD across the lifespan. *European neuropsychopharmacology*, 28(10), 1059–1088. <https://doi.org/10.1016/j.euroneuro.2018.08.001>

Young, Adamo, N., Ásgeirsdóttir, B. B., Branney, P., Beckett, M., Colley, W., Cubbin, S., Deeley, Q., Farrag, E., Gudjonsson, G., Hill, P., Hollingdale, J., Kilic, O., Lloyd, T., Mason, P., Paliokosta, E., Perecherla, S., Sedgwick, J., Skirrow, C., ... Woodhouse, E. (2020). Females with ADHD: An expert consensus statement taking a lifespan approach providing guidance for the identification and treatment of attention-deficit/ hyperactivity disorder in

girls and women. *BMC psychiatry*, 20(1), 404–404. <https://doi.org/10.1186/s12888-020-02707-9>

Banaschewski, Becker, K., Doepfner, M., Holtmann, M., Roesler, M., & Romanos, M. (2017). Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Deutsches Ärzteblatt international*, 114(9), 149–159. <https://doi.org/10.3238/arztebl.2017.0149>

Posner, Polanczyk, G. V., & Sonuga-Barke, E. (2020). Attention-deficit hyperactivity disorder. *The Lancet (British edition)*, 395(10222), 450–462. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(19\)33004-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(19)33004-1)

Schei, Nøvik, T. S., Thomsen, P. H., Lydersen, S., Indredavik, M. S., & Jozefiak, T. (2018). What Predicts a Good Adolescent to Adult Transition in ADHD? The Role of Self-Reported Resilience. *Journal of attention disorders*, 22(6), 547–560. <https://doi.org/10.1177/1087054715604362>

ADHD Nasjonal faglig retningslinje. (u.å.). <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/adhd>

Nøvik, Haugan, A.-L. J., Lydersen, S., Thomsen, P. H., Young, S., & Sund, A. M. (2020). Cognitive-behavioural group therapy for adolescents with ADHD: study protocol for a randomised controlled trial. *BMJ open*, 10(3), e032839–e032839. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2019-032839>

Angstlidelser og behandling av angst hos barn og unge - Obligatorisk pensum (69 sider)

Kristin Martinsen. (2021). Kognitiv terapi ved angst hos barn. I Martinsen & R. Hagen (Red.), *Håndbok i kognitiv atferdsterapi i behandling av barn og unge* (2. utgave, s. 484 sider). Gyldendal.

Angstlidelser og behandling av angst hos barn og unge - Anbefalt pensum

Raggi. (2018). *Exposure therapy for treating anxiety in children and adolescents : a comprehensive guide* (Samson, J. W. Felton, H. R. Loffredo, & L. H. Berghorst, Red.). New Harbinger Publications Inc. https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/ejbr/BIBSYS_ILS71614374550002201

Kendall. (2006b). *Mestringskatten (Coping Cat) : terapeutmanual : kognitiv adferdsterapi for barn med angst* (Martinsen & S.-P. Neumer, Red.). Universitetsforl.

Kendall. (2008). *Mestringskatten (Coping Cat) terapeutmanual : kognitiv adferdsterapi for barn med angst Gruppemanual*. Universitetsforl.

Kendall. (2006a). *Mestringskatten (Coping Cat) terapeutmanual : kognitiv adferdsterapi for barn med angst Arbeidsbok*. Universitetsforl.

Mestringskatten (Coping Cat) (program) (Red.). (2010). *Mestringskassen : KAT-verktøy for terapeutisk arbeid med barn og unge = Coping kit*.

Atferdsvansker - Obligatorisk pensum (61 sider)

Apeland. (2016). Endres foreldrene endres barnet - Parent Management Training - Oregonmodellen. I Haavind & H. Øvreeide, *Barn og unge i psykoterapi - bind 2* (Bd. 2016, s. 30–54). Gyldendal akademisk.

Mauseth. (2016). Den unges plass og betydning i Multisystemisk behandling av alvorlige atferdsforstyrrelser. I Haavind & H. Øvreeide (Red.), *Barn og unge i psykoterapi - Bind 1: Bd. Bind 1* (2. utg., s. 227–257). Gyldendal Akademisk.

Bjørseth, & Wormdal, A. K. (2005). Parent-Child Interaction Therapy - Med terapeuten på øret. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 42, 693–699.

Atferdsvansker - Anbefalt pensum

ALAN E. KAZDIN. (2000). Therapeutic Changes in Children, Parents, and Families Resulting From Treatment of Children With Conduct Problems. *J. Am. Acad. Child Adolesc. Psychiatry*, 4, 414–420.

Kaminski, & Boyle, C. L. (u.å.). A meta-analytic review of components associated with parent training program effectiveness. *J Abnorm Child Psychology*, 36(4), 567–589.

Dagfinn Mørkrid Thøgersen. (2021). Kognitiv atferdsterapi ved atferdsforstyrrelser hos ungdom. I Martinsen & R. Hagen (Red.), *Håndbok i kognitiv atferdsterapi i behandling av barn og unge* (2. utgave, s. 484 sider). Gyldendal.

Conduct Problems. (2018). I Mash & D. A. Wolfe, *Abnormal Child Psychology*. Cengage.

Barnevern - Obligatorisk pensum (54 sider)

Kvello. (2010a). *Barn i Risiko: Kapittel 7: Barn som blir utsatt for omsorgssvikt*.

Kvello. (2010b). *Barn i risiko: Kapittel 9: Barn som utsettes for fysisk avstraffelse, mishandling og vold*.

Barnevern - Anbefalt litteratur

Ruth Gilbert, C. S. W. (2009). Series Child Maltreatment 1 Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. www.thelancet.com Vol. <https://doi.org/10.1016/S0140->

Ruth Gilbert, A. K. (2009). *Child Maltreatment 2 Recognising and responding to child maltreatment*. <https://doi.org/10.1016/S0140->

Kloppen, Maehle, M., Kvello, Ø., Haugland, S., & Breivik, K. (2015). Prevalence of Intrafamilial Child Maltreatment in the Nordic countries: A Review: Prevalence of Intrafamilial Child Maltreatment. *Child abuse review (Chichester, England : 1992)*, 24(1), 51–66. <https://doi.org/10.1002/car.2324>

Hein, & Monk, C. S. (2017). Research Review: Neural response to threat in children, adolescents, and adults after child maltreatment – a quantitative meta-analysis. *Journal of*

child psychology and psychiatry, 58(3), 222–230. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12651>

Agorastos, Pervanidou, P., Chrousos, G. P., & Baker, D. G. (2019). Developmental trajectories of early life stress and trauma: A narrative review on neurobiological aspects beyond stress system dysregulation. *Frontiers in psychiatry*, 10, 118–118. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2019.00118>

Fry, Fang, X., Elliott, S., Casey, T., Zheng, X., Li, J., Florian, L., & McCluskey, G. (2018). The relationships between violence in childhood and educational outcomes: A global systematic review and meta-analysis. *Child abuse & neglect*, 75, 6–28. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.06.021>

Norman, Byambaa, M., De, R., Butchart, A., Scott, J., & Vos, T. (2012). The Long-Term Health Consequences of Child Physical Abuse, Emotional Abuse, and Neglect: A Systematic Review and Meta-Analysis. *PLoS medicine*, 9(11), e1001349–e1001349. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1001349>

Depresjon, selvmord og selvskading - Obligatorisk pensum (85 sider)

Annelise Fredriksen. (2021). Kognitiv atferdsterapi ved depresjon. I Martinsen & R. Hagen (Red.), *Håndbok i kognitiv atferdsterapi i behandling av barn og unge* (2. utgave, s. 484 sider). Gyldendal.

Mufson. (2006). *Interpersonal Psychotherapy for depressed adolescents (IPT-A): An overview*. <https://doi.org/10.1080/08039480601022397>

Jeffrey A. Bridge. (2006). Adolescent suicide and suicidal behavior. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60, 372–394. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2006.01615.x>

Matthew K. Nock Mitchell J. Prinstein. (2005). Contextual Features and Behavioral Functions of Self-Mutilation Among Adolescents. *Journal of Abnormal Psychology*, 114, 140–146. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.114.1.140>

Barbara Stanley, Gregory K. Brown, P., Lisa A. Brenner, P., Hanga C. Galfalvy, P., Glenn W. Currier, M., Kerry L. Knox, P., Sadia R. Chaudhury, P., Ashley L. Bush, M., & Kelly L. Green, P. (2018). Comparison of the Safety Planning Intervention With Follow-up vs Usual Care of Suicidal Patients Treated in the Emergency Department. *JAMA Psychiatry*, 75, 894–900. <https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2018.1776>

Depresjon, selvmord og selvskading - Anbefalt pensum

Sosial og helsedirektoratet. (2008). *Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern*.

Cusimano, & Sameem, M. (2011). The effectiveness of middle and high school-based suicide prevention programmes for adolescents: a systematic review. *Injury prevention*, 17(1), 43–49. <https://doi.org/10.1136/ip.2009.025502>

Miller. (2007). *Dialectical behavior therapy with suicidal adolescents* (Rathus & M. M. Linehan, Red.). Guilford Press.

Familieterapi - Obligatorisk pensum (116 s)

Johnsen. (2012a). *Lærebok i familieterapi* (Torsteinsson, Red.). Universitetsforl.

Familieterapi - Anbefalt pensum

Minuchin. (2010). *Vurdering af familier og par : fra symptom til system - en firetrinsmodel i to sessioner* (Nichols & W.-Y. Lee, Red.). Dansk psykologisk forl.

Samoilow, & Gran, S. (2017). Emosjonsfokuset parterapi. I Ness (Red.), *Håndbok i parterapi* (s. 385–393). Fagbokforl.

Watzlawick. (1974). *Change : principles of problem formation and problem resolution* (Weakland & R. Fisch, Red.). Norton.

Nilsson, Syverstad, A., & Torsteinsson, V. W. (2016). Jo flere vi er sammen - Flerfamilieterapi - hva er det? I Haavind & H. Øvreeide (Red.), *Barn og unge i psykoterapi Bind 1: Bd. Bind 1* (2. utg., s. 302 s.). Gyldendal Akademisk.

Johnsen. (2012b). *Lærebok i familieterapi* (Torsteinsson, Red.). Universitetsforl.

<https://www.nb.no/search?q=oaiid:«oai:nb.bibsys.no:991217781854702202»&mediatype=bøker>

Foreldrefokusert arbeid med barn - Obligatorisk pensum (42 sider)

Hafstad, & Øvreeide. (2011). *Utviklingsstøtte. Foreldrefokusert arbeid med barn.*

Foreldrefokusert arbeid med barn - Anbefalt pensum

Hanna. (2007). *The practice of family therapy : key elements across models* (4th ed.). Brooks/Cole Cengage learning.

Hafstad. (2011). *Utviklingsstøtte : foreldrefokusert arbeid med barn* (Øvreeide, Red.). Høyskoleforl.

Førstelinjearbeid og forebygging - Obligatorisk litteratur (119 sider)

Imenes. (2018a). *Allmennpsykologi : psykisk helsehjelp i kommunen.* Gyldendal.

Havik. (2016). Skolevegring. I Bru, E. C. Idsøe, & K. Øverland (Red.), *Psykisk helse i skolen* (s. 93–105). Universitetsforl.

Førstelinjearbeid og forebygging - Anbefalt litteratur

Imenes. (2018b). *Allmennpsykologi : psykisk helsehjelp i kommunen.* Gyldendal.

Joseph A. Durlak Roger P. Weissberg Allison B. Dymnicki and Rebecca D. Taylor Kriston B. Schellinger. (2011). *The Impact of Enhancing Students' Social and Emotional Learning: A Meta-Analysis of School-Based Universal Interventions.* <https://doi.org/10.1111/j.1467->

[8624.2010.01564.x](https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.2010.01015.x)

Olweus, & Limber, S. P. (2010). Bullying in School: Evaluation and Dissemination of the Olweus Bullying Prevention Program. *American journal of orthopsychiatry*, 80(1), 124–134. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.2010.01015.x>

Psykodynamiske metoder for barn og unge - Obligatorisk pensum (110 sider)

Unni Tanum Johns (1948-) (redaktør/forfatter). (2021a). *Lek og kreativitet : i psykoterapi med barn og ungdom* (Johns, A. F. Landmark, & L. I. Stänicke, Red.; 1. utgave). Gyldendal.

Landmark. (2021). *Psykodynamisk terapi for barn* (Landmark, Red.; 1. utgave). Gyldendal.

Psykodynamiske metoder for barn og unge - Anbefalt litteratur

Johns. (2016). *Håndbok i tidsavgrenset intersubjektiv barneterapi (TIB) : kunnskapsgrunnlag, behandlingsprinsipper og eksempler* (Svendsen, Red.). Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke. <https://www.nb.no/search?q=oaid:«oai:nb.bibsys.no:999919835197902202»&mediatype=bøker>

Unni Tanum Johns (1948-) (redaktør/forfatter). (2021b). *Lek og kreativitet : i psykoterapi med barn og ungdom* (Johns, A. F. Landmark, & L. I. Stänicke, Red.; 1. utgave). Gyldendal.

Fonagy, & Gergely G. (u.å.). Psychanalytic perspectives on developmental psychopathology. I D. J. Cohen & D. Cichetti (Eds.), *Developmental Psychopathology. Vol 1: Theory and method* (2nd ed., s. 701–749). https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/11qff65/BIBSYS_ILS71521623980002201

Henriette Loeffler-Stastka. (2021). The Evidence-Base for Psychodynamic Psychotherapy With Children and Adolescents: A Narrative Synthesis. *Frontiers in Psychology* / www.frontiersin.org Psychol, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.662671>

Sorg hos barn, unge og voksne - Obligatorisk pensum (41 sider)

Reinfjell et al. (2014). *Barns forståelse og tilpasning til alvorlig sykdom og død*.

Mayra Delalibera 1 Joana Presa 2 Alexandra Coelho 2 António Barbosa 2 Maria Helena Pereira Franco 3. (2015). *Family dynamics during the grieving process: a systematic literature review*. <https://doi.org/10.1590/1413-81232015204.09562014>

Boelen, Lenferink, L. I. ., & Spuij, M. (2021). CBT for Prolonged Grief in Children and Adolescents: A Randomized Clinical Trial. *The American journal of psychiatry*, 178(4), 294–304. <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.2020.20050548>

Boelen, Spuij, M., & Lenferink, L. I. . (2019). Comparison of DSM-5 criteria for persistent complex bereavement disorder and ICD-11 criteria for prolonged grief disorder in help-seeking bereaved children. *Journal of affective disorders*, 250, 71–78. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2019.02.046>

Sorg hos barn, unge og voksne - Anbefalt pensum

Dyregrov. (2006a). Komplisert sorg: teori og behandling. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 43, 779–786.

Reinfjell. (2007). Barn og kreft: Barns tilpasning til og forståelse av alvorlig sykdom. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44. <https://psykologtidsskriftet.no/fagartikkel/2007/06/barn-og-kreft-barns-tilpasning-til-og-forstaelse-av-alvorlig-sykdom>

Dyregrov. (2006b). *Sorg hos barn : en håndbok for voksne* (2. utg.). Fagbokforl.

Kübler-Ross. (1997). *On children and death : how children and their parents can and do cope with death* (Kübler-Ross, Red.; 1st Touchstone edition). Simon & Schuster.

Bowlby. (2008). *Loss: sadness and depression* (Bd. 3). Vintage Digital.

Sped- og småbarn - Obligatorisk pensum (80 sider)

Sjøvold. (2020). *De minste barnas stemme : sped- og småbarn utsatt for vold og omsorgssvikt* (Furuholmen, Red.; 2. utgave). Universitetsforlaget.

Sped- og småbarn - Anbefalt pensum

Brean (Red.). (2020). *DC: 0-5 : diagnostisk klassifisering av psykisk helse og utviklingsforstyrrelser i sped- og småbarnsalderen* (1. utgave). Gyldendal.

Jacobsen, & Bjerkan, B. (2010). Tidlig samspill med spedbarn med alvorlig psykisk utviklingshemming. I Slinning, M. B. Hansen, V. Moe, & E. Smith (Red.), *Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse* (s. 800 s.). Gyldendal akademisk.

Moe, Lindberg, A., Grette Moe, R., & Smith, L. (2016). Tidlig hjelp og utviklingsstøtte til sped- og småbarn. I Haavind & H. Øvreide (Red.), *Barn og unge i psykoterapi - Bind 1: Bd. Bind 1* (2. utg., s. 216–291). Gyldendal Akademisk.

Spiseforstyrrelser - Obligatorisk pensum (17 sider)

Dalle Grave, Eckhardt, S., Calugi, S., & Le Grange, D. (2019). A conceptual comparison of family-based treatment and enhanced cognitive behavior therapy in the treatment of adolescents with eating disorders. *Journal of eating disorders*, 7(1), 42–42. <https://doi.org/10.1186/s40337-019-0275-x>

Mairs, & Nicholls, D. (2016). Assessment and treatment of eating disorders in children and adolescents. *Archives of disease in childhood*, 101(12), 1168–1175. <https://doi.org/10.1136/archdischild-2015-309481>

Spiseforstyrrelser - Anbefalt pensum

Esther Blessitt. (2015). Family therapy for adolescent anorexia nervosa. *Current opinion in psychiatry*, 28(6), 455–460. <https://doi.org/10.1097/YCO.000000000000193>

Dancyger, & Fornari, V. M. (2014). *Evidence Based Treatments for Eating Disorders: Children, Adolescents and Adults*. Nova Science Publishers, Incorporated.

Jamie-Lee Pennesi. (2016). A systematic review of the existing models of disordered eating: Do they inform the development of effective interventions? *Clinical Psychology Review*, 43, 175–192.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2015.12.004>

Prof S Zipfel MD, & Prof Stephan Zipfel, S. Z. (2015). Anorexia nervosa: aetiology, assessment, and treatment. *Lancet Psychiatry*, 2(12), 1099–1111.
[https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(15\)00356-9](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(15)00356-9)

Ganci. (2021). *Familiebasert terapi håndbok for foreldre med barn og ungdom som strever med anoreksi* (Torsteinsson, Red.; 1. utgave). Fagbokforlaget.

Baudinet, Eisler, I., Dawson, L., Simic, M., & Schmidt, U. (2021). Multi-family therapy for eating disorders: A systematic scoping review of the quantitative and qualitative findings. *The International journal of eating disorders*. <https://doi.org/10.1002/eat.23616>

Thomas, Wons, O. B., & Eddy, K. T. (2018). Cognitive–behavioral treatment of avoidant/restrictive food intake disorder. *Current opinion in psychiatry*, 31(6), 425–430.
<https://doi.org/10.1097/YCO.0000000000000454>

Loeb, Le Grange, D., & Lock, J. (2015). *Family Therapy for Adolescent Eating and Weight Disorders: New Applications* (Loeb, D. Le Grange, & J. Lock, Red.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315882444>

Traumer, vold og seksuelle overgrep - Obligatorisk pensum (81 sider)

Tine K. Jensen. (2021). Traumefokusert kognitiv atferdsterapi for barn og unge. I Martinsen & R. Hagen (Red.), *Håndbok i kognitiv atferdsterapi i behandling av barn og unge* (2. utgave, s. 484 sider). Gyldendal.

Katy Robjant a. (2010). *The emerging evidence for Narrative Exposure Therapy: A review*.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2010.07.004>

Hailes, Yu, R., Danese, A., & Fazel, S. (2019). Long-term outcomes of childhood sexual abuse: an umbrella review. *The Lancet. Psychiatry*, 6(10), 830–839.
[https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(19\)30286-X](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(19)30286-X)

de Haan, Landolt, M. A., Fried, E. I., Kleinke, K., Alisic, E., Bryant, R., Salmon, K., Chen, S.-H., Liu, S.-T., Dalgleish, T., McKinnon, A., Alberici, A., Claxton, J., Diehle, J., Lindauer, R., de Roos, C., Halligan, S. L., Hiller, R., Kristensen, C. H., ... Meiser-Stedman, R. (2020). Dysfunctional posttraumatic cognitions, posttraumatic stress and depression in children and adolescents exposed to trauma: a network analysis. *Journal of child psychology and psychiatry*, 61(1), 77–87. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13101>

Mavranouzouli, Megnin-Viggars, O., Daly, C., Dias, S., Stockton, S., Meiser-Stedman, R., Trickey, D., & Pilling, S. (2020). Research Review: Psychological and psychosocial treatments for children and young people with post-traumatic stress disorder: a network meta-analysis. *Journal of child psychology and psychiatry*, 61(1), 18–29.
<https://doi.org/10.1111/jcpp.13094>

Nordanger D, & Braarud HC. (2014). Regulering som nøkkelbegrep og toleranse-vinduet som modell i en ny traumepsykologi. *Tidsskrift for norsk psykologforening*, 51(7), 530–536.

Traumer, vold og seksuelle overgrep - Anbefalt pensum

Blindheim. (2011). *Kronisk traumatiserte barn*.

Dyregrov. (2000). *Barn og traumer : en håndbok for foreldre og hjelpere*. Fagbokforl.

Anstorp, Benum, K., & Jakobsen, M. (Red.). (2006). *Dissosiasjon og relasjonstraumer : integrering av det splittede jeg*. Universitetsforl.

Raundalen. (2011). Vi må snakke med barna om volden. I Steinsvåg & U. Heltne (Red.), *Barn som lever med vold i familien : grunnlag for beskyttelse og hjelp* (2011. utg., s. 174–183). Universitetsforl.

PSYPRO4602 – PRAKTISK KLINISK TERAPIOPPLÆRING – BARN OG UNGDOM (7,5 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Eventuelle artikler/støttelitteratur oppgis ved behov av kurslederne.

PSYPRO4603 – KLINISK PSYKOLOGI – VOKSEN (15 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Eventuelle artikler/støttelitteratur oppgis ved behov av kurslederne.

PSYPRO4604 – PRAKTISK KLINISK TERAPIOPPLÆRING – VOKSEN

(7,5 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Eventuelle artikler/støttelitteratur oppgis ved behov av kurslederne.

PSYPRO4605 - KLINISK NEVROPSYKOLOGI (7,5 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Bøker:

Knut Hestad og Jens Egeland: *Klinisk nevropsykologi: undersøkelse av voksne pasienter* (2010)

Anne-Grethe Urnes: *Den interaktive hjernen hos barn og unge* (2018)

Anbefalt litteratur

Strauss, E., Sherman, E.M.S., & Spreen, O. (2006). *A Compendium of Neuropsychological Tests: Administration, Norms and Commentary*. Oxford University Press

Brain Kolb, B., & Whishaw, I. (2009). *Fundamentals of Human Neuropsychology*. (Sixth Edition). World Publishers. (s. 655-817)

Kap 25. – Plasticity, Recovery and Rehabilitation of the Adult Brain

Kap. 26 – Neurological Disorders

Grant, I., & Adams, K.M (Eds.). (2009). Neuropsychological Assessment of Neuropsychiatric and Neuromedical Disorders (Third ed.). New York: Oxford University Press.

Lichtenberger E.O., & Kaufman A.S. (2013). Essentials of WAIS-IV Assessment (Second ed.). New Jersey: John Wiley & Sons

Keefe, R. S. (1995). The contribution of neuropsychology to psychiatry. *American Journal of Psychiatry*, 152(1), 6-15.

Veileder i klinisk nevropsykologi:

http://nevropsyk.org/content/download/44613/746220/file/KliniskNevropsykologi_VEILEDER_2015.pdf

Fører kortveileder:

<https://www.psykologforeningen.no/medlem/foererkortveileder>

PSYPRO4606 – PRAKTISK OPPLÆRING I KLINISK NEVROPSYKOLOGI

(7,5 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Eventuelle artikler/støttelitteratur oppgis ved behov av kursleiderne. Pensum i emnet PSYPRO4605 KLINISK NEVROPSYKOLOGI, må også anses som støttelitteratur

PSYPRO4700 – HOVEDOPPGAVE (30 STUDIEPOENG VÅR/HØST)

Egendefinert litteratur